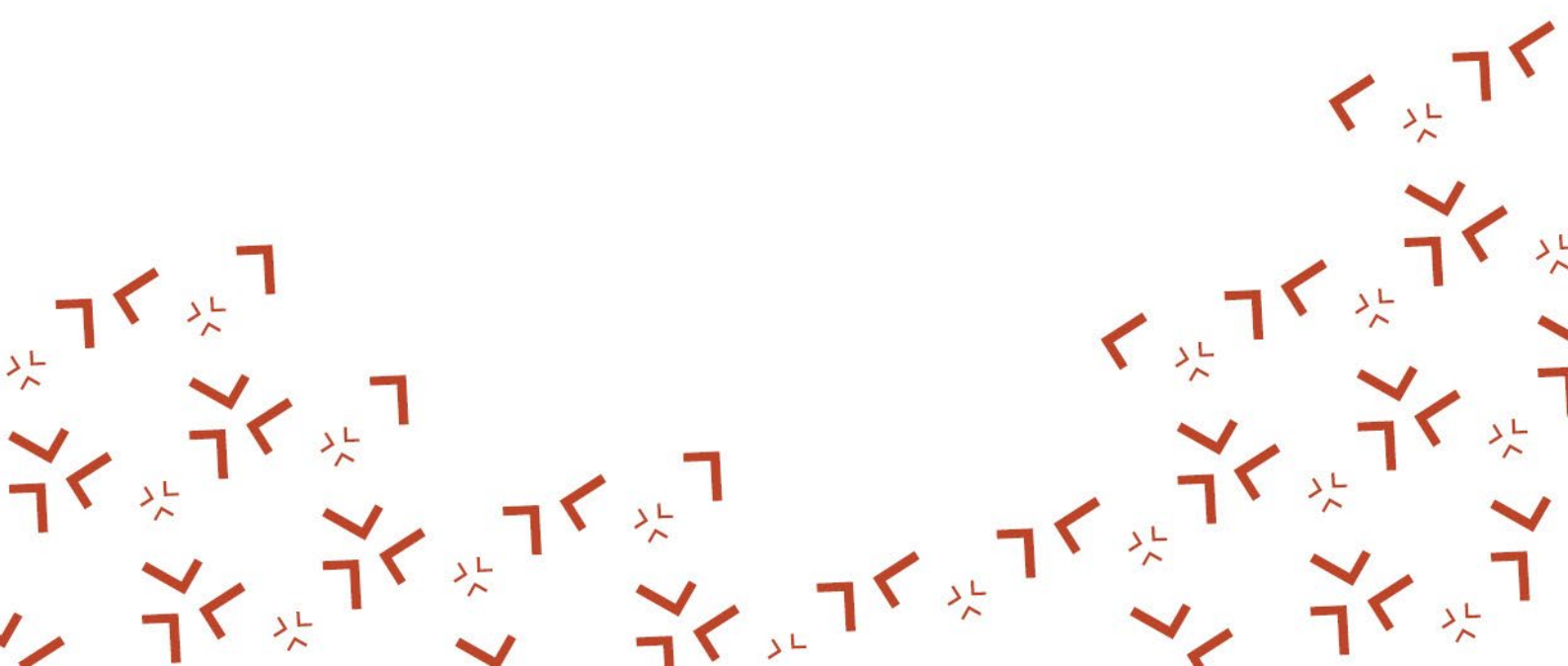

Tämä on alkuperäisen artikkelin rinnakkaistallenne (kustantajan versio).

Rinnakkaistallenteen sivuasettelut ja typografiset yksityiskohdat saattavat poiketa alkuperäisestä julkaisusta.

Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Kela, S.-N. 2021. Porotaloutta esille taiteen keinoin. Poromies. 90 (3), 70-72.

Jenni Kujala vetää taide- ja käsityöpajoja tilalla. Kuva Juha Kujala.

POROTALOUTTA ESILLE TAITEEN KEINAIN

Teksti ja kuvat **Sarai-Natalia Kela**

Jenni Kujala, 33, yhdistää työssään porotalouden ja taiteen maisterin koulutuksen. Hänen käsitöissään ja taiteessaan pääosassa on poro.

– Pysin kauniilla ja näyttävällä taiteella sekä hyvillä valokuvilla luomaan ihmisille positiivisia mielikuvia poroista, Jenni kertoo.

Jenni asuu Kuusamossa puolisonsa Juha Kujalan ja heidän pienen poikansa kanssa. Juha on Oivangin paliskunnan poroisäntä, ja myös Jenni on paliskunnan osakas. Pariskunta pyörittää yhdessä porotilamatkailuyritystä Kujalan Porotila.

Lähtöisin Jenni on Oulusta, ja taiteen maisteriksi hän on valmistunut Rovaniemeltä Lapin yliopistosta. Koulutukseltaan hän on kuvataideopettaja ja teollinen muotoilija.

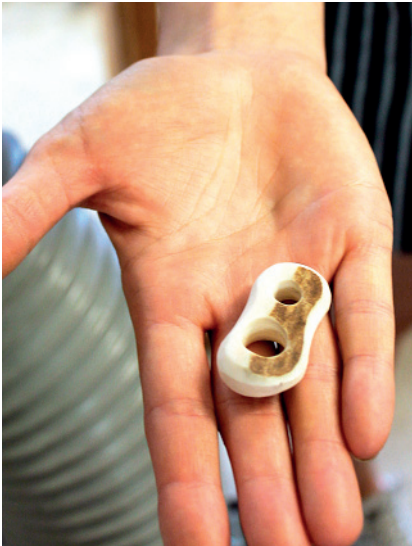
Porotalouden pariin Jenni ajautui juurikin puolisonsa kautta. He ovat yhdessä rakentaneet porotilaa vuodesta 2016, ja toiminnan kehittäminen jatkuu edelleen.

– Porot ovat juuri se, mikä yhdistää meitä perheenä. Elinkeino vie paljon aikaa, ja siinä tulee itsekkin olla mukana, mikäli haluaa viettää aikaa yhdessä.

Jenni hoitaa tilan yhteydessä olevaa kauppaa, jossa myös hänen käsitöi-

tään ja taidettaan on myynnissä. Lisäksi tilalta on poronlihan ja muiden porotuotteiden suoramyyntiä. Jennin toimenkuvaan kuuluu myös valokuvaus, markkinointi ja kotisivujen sekä verkkokaupan ylläpito. Aiemmin hän teki kuvataideopettajan töitä Kuusamo-opistolle, mutta nykyisin kaikki työskentely tapahtuu porotilalla. Jenni on järjestänyt tilalla muun muassa matalan kynnyksen taide- ja käsityöpajoja, ja tilalla on vierailut taitelijoita sekä Kuusamo-opiston vierailijoita ja taideaineiden opiskelijoita.

Jenni haluaa tuoda porotaloutta esille perinteikkäänä elinkeinona, ja porot ovatkin monia kiinnostava teema.

Päädyttyään porotalouden pariin, Jenni huomasi pian, että materiaalia käsitöihin oli tilalla runsaasti tarjolla. Töissään hän hyödyntää eniten poronsarvia. Erityisesti vaatimien jättösarvista Jenni tekee muun muassa avaimenperiä ja koruja. Näihin käsitöihin hän hyödyntää myös poronnahkaa.

– Lähdin kokeilemalla työstämään poronsarvia käsitöihin, ja Juha kannusti projektissa kovasti. Pystyn hyödyntämään oikeastaan koko sarven tyvestä kärkeen. Sarvesta näkee hyvin, että pistäkö sen sellaisenaan myyntiin vai tulisiko siitä eri osia käsitöihin.

Vaikka suurin osa Jennin käsitöistä on pieniä ja helposti myytäviä matkamuittoja, haluaa hän tarkentaa, ettei kyse ole askartelusta.

– Paljon ihmiset ajattelevat, että tällaiset pienet matkamuitot ja korut ovat askartelua, mutta nämä käsityöt

ovat kaukana siitä. Meillä on myös jonkin verran ollut työpajoja, missä tilalla vierailijat ovat itse saaneet tehdä oman matkamuitton valmiista osista. Sille olisi enemmänkin kiinnostusta.

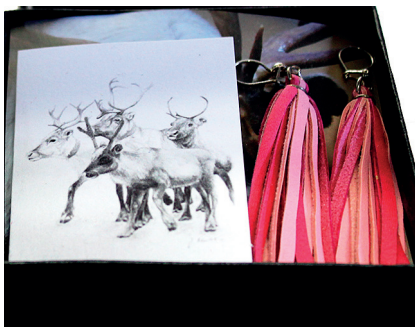
Muotoilijana Jenni suunnittelee ja toteuttaa kaikki käsityönsä itse. Matkamuittojen ja korujen lisäksi hän tekee jonkin verran käyttöesineitä ja tilaustöitä sarvista. Parina viime kesänä Jenni on kerännyt talteen myös vasankorvien palasia kesämerkityksistä, ja työsti niistä kokeilumielessä korvokoruja.

– Käsitöissä vain mielikuvitus on rajana. Tuotteet, kuten korvakorut, pitää ottaa omaan käyttöön kokeiluun, jolloin tietää toimiiko tämä ja mitä materiaalille tapahtuu käytössä.

Jenni on testaillut myös poronnahkaa erilaisiin käsitöihin kokeilumielessä. Mitään ei kuitenkaan heitetä huk-

kaan, vaan esimerkiksi talteen otetut nahkasilput hän aikoo vielä joskus käyttää taideteokseen ja poronsarvien ylijäämäpalat kelpaavat koirille.

Jennin teokset ovat isoja ja näyttäviä, ja ne ovatkin saaneet paljon huomiota osakseen. Tältä osin hän kokee onnistuneensa tavoitteessaan luoda ihmisille positiivisia mielikuvia poroista ja porotaloudesta elinkeinona.

– Joskus haluan pitää töistäni täysin poroaiheisen taidenäyttelyn.

Porotilalla vierailijoita varten Jenni on teettänyt taideteoksistaan julisteita sekä taide- ja postikortteja. Tällä hetkellä hänen taidettaan ja käsitöitään on ostettavissa tilan yhteydessä olevasta kaupasta.

UUSIA TUULIA

Jennillä ja porotilalla on uusia tuulia kehitteillä. Tällä hetkellä Jenni tekee kaiken taiteen ja käsityön Kujalan Porotilan brändin alla. Tulevaisuudessa hänellä on tavoitteena kasvattaa omaa nimeään, ja mahdollisesti luoda oma yritys taiteen ja käsitöiden ympärille.

Porotilalle on rakenteilla myös uusi ateljeerakennus, johon on tarkoitus sisällyttää kauppa sekä tilaa taiteelle ja käsitöille. Uudet tilat mahdollistavat taide- ja käsityöpajojen laaja-

mittaisemman järjestämisen sekä kaupan valikoiman laajentamisen. Tämä myös mahdollistaisi työntekijän ympärivuotisen työllistämisen.

– Odotan innolla uutta työtilaa, jossa pääsen kehittämään taide- ja työpajatoimintaa eteenpäin ja yhä luovempaan suuntaan – tee itsellesi ihan mitä haluat, miten haluat. Näissä poikkeusoloissa on ollut se hyvä puoli, että meillä on ollut aikaa kehittää porotilan toimintaa. Kuluneen vuoden aikana tilan ohjelmajärjestelyihin on tullut uutena muun muassa porojooga.

Sarai-Natalia Kela Oivangin paliskunnan osakas ja työskentelee projektisuunnittelijana Lapin ammattikorkeakoululla. Natalia on yksi Poromies-lehden toimituskunnan jäsenistä.